

Reactienota Zienswijzen

Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Omgevingsvisie Kampen

Datum 16 mei 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
1.1 Omgevingseffectrapport omgevingsvisie Kampen	3
1.2 Verdere procedure	3
2. Zienswijzen en reacties	4

1. Inleiding

1.1 Omgevingseffectrapport omgevingsvisie Kampen

Voor de start van de mer-procedure is een concept notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. In de NRD is het doel van de Omgevingsrapport (OER) bij de omgevingsvisie Kampen uiteengezet en is de beoogde onderzoeksmethodiek weergegeven. Op 9 juli heeft het college van B&W van de gemeente Kampen de NRD vrijgegeven voor inspraak.

Het formeel indienen van zienswijzen kon gedurende een periode van 8 weken tot en met dinsdag 10 september 2024. Tijdens deze periode heeft een ieder schriftelijk kunnen reageren op deze notitie en zijn of haar mening kunnen geven over wat onderzocht moet worden in het OER en op welke manier. Ook zijn wettelijke adviseurs en betrokken bestuursorganen (zoals de provincie Overijssel, waterschap Drents Overijsselse Delta, GGD, RCE, Veiligheidsregio IJsselland, omliggende gemeenten) in de gelegenheid gesteld om advies te geven.

Op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn 6 zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn afkomstig van de Wijkvereniging Binnenstad, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Veiligheidsregio IJsselland, Waterschap Drents Overijsselse Delta, Pachtbond Kampereiland/LTO West Overijssel en de Gemeente Noordoostpolder. In deze reactienota is aangegeven of en hoe de binnengekomen adviezen zijn verwerkt.

1.2 Verdere procedure

Het college van burgemeester en wethouders neemt de ontwerp omgevingsvisie Kampen, de concept OER en deze reactienota in beraad en geeft de documenten na instemming vrij voor nieuwe inspraakperiode. Tijdens deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend. In de zienswijzeperiode wordt aan de commissie mer advies gevraagd over de OER. De eventueel aangepaste documenten worden ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

2. Zienswijzen en reacties

De zienswijzen worden per indiener in dit hoofdstuk beantwoord. Hiervoor is de volgende werkwijze gehanteerd: In de tweede kolom is de naam van de organisatie genoemd. In de derde kolom is per onderwerp de zienswijzen samengevat. In de vierde kolom is de beantwoording gegeven, inclusief in hoeverre de inspraak geleid heeft tot een wijziging van de NRD.

	Indiener	Samenvatting zienswijze	Antwoord
1.	Wijkvereniging Binnenstad Kampen	Indiener verzoekt om in paragraaf 2.2 pagina 14 aan de reeds genoemde doelen voor de Kamper binnenstad ook een 'aangenaam woonklimaat' toe te voegen.	Het OER en de omgevingsvisie Kampen hangen inhoudelijk en procedureel met elkaar samen. In de omgevingsvisie Kampen zijn de opgaven in hoofdstuk 2.3 verder uitgeschreven. Benoemd wordt dat gewerkt wordt aan een 'toekomstbestendige en vitale binnenstad'. Ook moet de binnenstad een aantrekkelijke plek zijn om goed te kunnen wonen.
		Indiener geeft aan dat onder het kopje Samenleving (paragraaf 2.3 pagina 15) het aspect van evenwichtige spreiding van woonmilieus ontbreekt.	In hoofdstuk 3 'Toekomst verhaal gemeente Kampen' van de omgevingsvisie wordt beschreven wat voor gemeente wij in 2050 willen zijn. In dit hoofdstuk is een kopje 'Vitale wijken, divers en betaalbaar wonen' opgenomen. Hierin wordt aangegeven dat onze wijken vitaal en diverse woonmogelijkheden worden aangeboden. De binnenstad wordt hierbij ook als een vitale wijk beschouwd.
		Verzocht wordt om dit aspect ook op te nemen in het beoordelingskader onder de beoordelingsthema's "Wonen en woonomgeving" en/of "Samenleving" (paragraaf 4.2, pagina 21, tabel 4.3) .	Dit aspect wordt niet letterlijk overgenomen. Wel wordt in het OER onder de beoordelingskader 'Wonen en woonomgeving' met het aspect woningaanbod ingegaan op de evenwichtige spreiding van woonmilieus.
		Indiener ziet graag bij de beoordeling van het doelbereik dat de onderliggende doel 'waar bewoners goed kunnen wonen' en 'bijdrage aan de vitaliteit van de binnenstad' wordt toegevoegd	Deze beoordeling vindt plaats onder de opgave 'Werken aan vitale woonwijken en

		bij de opgave "Werken aan een toekomstbestendige binnenstad".	dorpen' De binnenstad wordt hierbij ook als een vitale woonwijk beschouwd.
2.	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)	De indiener geeft aan dat de NRD een heldere procesaanpak met logische stappen bevat.	Bedankt voor deze reactie
		De indiener verzoekt om bij nieuwe opgaven voor omgevingsvisie 2.0 ook erfgoed als inspiratie en vliegwiel te benoemen (paragraaf 2.3, bladzijde 15). <i>Verwezen wordt naar de gebiedsbiografie van de Regio Zwolle</i>	Het belang van erfgoed als inspiratiebron voor nieuwe opgaven wordt door ons erkend. Dit sluit aan bij onze visie om cultureel erfgoed te integreren in de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. In de keuzes richting 2050 is erfgoed benoemd.
		De indiener adviseert om voor het definiëren van beoordelingsthema, aspecten en indicatoren aan te sluiten bij de definitie in het Omgevingswet. Op basis van de aspecten archeologie, cultuurlandschap, beschermde gezichten en gebouwde monumenten (paragraaf 4.2, tabel 4.3).	Dit advies is volledig overgenomen in het OER. De beoordelingsaspecten van het thema duurzame landschap en cultuurhistorie zijn aangepast in Cultuurlandschap, Beschermde gezichten en gebouwde monumenten. Aspect Archeologie is behouden.
		De indiener adviseert om bij de beoordeling van het doelbereik ten aanzien van de binnenstad ook het beschermd gezicht op te nemen (paragraaf 4.3, tabel 4.13).	Het advies is overgenomen bij de beschrijving van de opgave mensen en onze strategische keuze richting 2050 van de omgevingsvisie.
3.	Veiligheidsregio IJsselland	De indiener adviseert om het onderwerp veiligheid in het proces van het OER nadrukkelijker naar voren te laten komen. Ook bij de onderwerpen 'bodem- en klimaat(adaptatie) en duurzame energie en circulariteit;	Veiligheid is op verschillende plekken in het OER opgenomen onder de aspecten: externe veiligheid, hoogwaterveiligheid en sociale veiligheid. Ook in andere aspecten speelt het indirect een rol. De effecten van klimaatverandering en vormen van duurzame energie (windmolens en hoge milieucategorie bedrijvigheid in het kader van circulariteit bijvoorbeeld) zijn beschouwd in het OER.

		De indiener verzoekt om de veiligheidsregio als ketenpartner te benoemen;	Veiligheidsregio IJsselland is een ketenpartner van de gemeente. In verdere uitwerking wordt dit expliciet benoemd.
		De indiener verzoekt om in het OER concreet te benoemen wat onder veilige leefomgeving wordt verstaan;	In het OER wordt dit op de verschillende aspecten zoals hierboven is beschreven uitgewerkt.
		De indiener wil graag bij het vervolgtraject blijvend betrokken zijn.	Met de indiener is contact over het proces en wordt op de hoogte gesteld wanneer het concept OER en het ontwerp omgevingsvisie Kampen ter inzage ligt.
4.	Waterschap Drents Overijsselse Delta	De indiener merkt op dat zij 'Water en Bodem Sturend' mist in NRD terwijl in de praktijk bij Reevedelta wel wordt toegepast.	De principes van Water en Bodem sturend maken onderdeel uit van de omgevingsvisie en worden ook bij het beoordelen van diverse aanverwante aspecten in het OER betrokken. Bijvoorbeeld bodemdaling, natuur, landbouw, waterkwaliteit, hoogwaterveiligheid
		De indiener geeft aan dat het landelijk gebied niet echt aan bod komt.	Het landelijk gebied is nadrukkelijk in de omgevingsvisie opgenomen en daarmee ook in het OER. Het beoordelingskader bevat aspecten van de leefomgeving die niet geografisch, maar op milieuthema zijn geordend. Zo zijn water, bodem, natuur, landschap, gezondheid zowel in stedelijke gebieden als in het buitengebied van belang. Er is daarmee dus ook aandacht voor effecten op het landelijk gebied. Vanwege het belang van de landbouw is dit als afzonderlijk aspect opgenomen onder het thema economie.
		De indiener mist de op bladzijde 10 onder kopje 'Duurzaamheid en Klimaat' een beschrijving over het systeem Water en bodem binnen de gemeente in elkaar steekt.	In deze passage blijft dit onderwerp inderdaad onderbelicht. De principes van Water en Bodem sturend maken echter onderdeel uit van de Omgevingsvisie en zijn ook bij het beoordelen van diverse aanverwante aspecten in het OER betrokken. Bijvoorbeeld

			bodemdaling, natuur, landbouw, waterkwaliteit, hoogwaterveiligheid.
		De indiener vraagt zich af of het begrip klimaatadaptief op bladzijde 13 wel juist is toegepast moet het niet klimaatbestendig zijn?	Met het begrip klimaatadaptief wordt inderdaad ook klimaatbestendig bedoeld.
		De indiener geeft aan dat op bladzijde 15, paragraaf 2.3 niets over waterveiligheid en waterkwaliteit wordt gezegd. In deze paragraaf wordt wel aangegeven dat ruimtelijke keuzes sturend moet zijn. De indiener vraagt zich hoe dat ingevuld gaat worden. Voorstel is wellicht verwijzen naar bladzijde 5 over voorzorgbeginsel, het beginsel van preventief handelen in relatie tot Water en Bodem sturend.	In de tekst van het OER is waterveiligheid en waterkwaliteit verder uitgewerkt. Zowel in de omgevingsvisie als in het OER wordt ingegaan op water en bodem sturend bij ruimtelijke keuzes.
		De indiener geeft aan dat de scenario's op bladzijde 18, paragraaf 3.4, keuze-scenario's zijn. Afgevraagd wordt wat de 4 scenario's zijn waar de gemeente niet om heen kan.	In de concept NRD was dit inderdaad nog summier beschreven. Met de indiener is hierover contact geweest en is dit in een breed participatieproces verder uitgewerkt.
		De indiener wil graag dat bij de beoordelingsmethode op bladzijde 20, paragraaf 4.1, ook het waterschap wordt genoemd.	Het doel van het OER is om de effecten in beeld te brengen. Er wordt niet getoetst aan alle denkbare beleidskaders en normenstel. In het OER is niet letterlijk gespiegeld aan waterschapsnormen of beleid. Daarom is de aanbeveling niet overgenomen.
		De indiener merkt op dat de beoordelingsthema's voor Bodem en klimaatadaptatie geen keuzes zijn maar voorwaarden (bladzijde 21, paragraaf 4.2, tabel 4.3).	Dat klopt. De aspecten zijn ook niet bedoeld als keuzes maar als aspecten waarop beoordeeld wordt. Waar randvoorwaarden door de keuzes in de omgevingsvisie geschaad dreigen te worden, wordt dit ookesignaleerd in het OER.
		De indiener vraagt zich af hoe 'Water en bodem' als sturende factoren bij ruimtelijke keuzes; water en bodem sturend maken bij ruimtelijke keuzes 'met aanpassing van functies aan de natuurlijke omstandigheden' gezien worden t.a.v. de overige Beoordelingsthema's/aspecten in paragraaf 4.2	Dit is niet het doel van de beoordelingskader. Bij ruimtelijke keuzes zal 'Water en bodem' als sturende factoren altijd een belangrijke factor zijn.

		De indiener merkt op dat bij 'aanpassen van bodemdaling' niet ingegaan wordt op idee zoals bij Reevedelta. Het verhogen van de (grond)waterpeilen, om bodemdaling juist te vertragen, veenoxidatie te voorkomen, en toch een woonwijk te kunnen bouwen. Het staat nu zo omschreven dat bodemdaling een feit is en dat er niets tegen gedaan kan worden. Terwijl dit wel kan.	Het doel van het kader is effecten inzichtelijk maken. Het beschreven voorbeeld toont aan hoe een positief effect op bodemdaling kan worden bereikt. Dergelijke ingreep-effectrelatief zijn in het OER ook voor andere voorbeelden benoemd.
		De indiener geeft als suggestie mee om 'Water en Bodem Sturend' boven alle andere aspecten te zetten en verwijst naar het Positon Paper WBS van het waterschap (met name punt 6). De indiener biedt aan te willen helpen met het invullen van 'Water en Bodem Sturend'. De indiener vraagt aandacht voor ruimte voor waterveiligheid en Bouwstenen Veenweidestrategie 2.0/Adaptatiepaden. Opgemerkt wordt dat de majeure onzekerheden voor gemeente Kampen zijn; 1. Het peil van het IJsselmeer in 2050 2. De afvoerverdeling over de rivieren (hoogste en laagste afvoer op de IJssel) 3. Mate van ingrepen om bodemdaling in het veenweidegebied te remmen 4. Intensiteit van klimaatverandering (zwaarte buien, duur droogte en duur hoge temperatuur)	In het OER wordt geen prioritering tussen aspecten of thema's gegeven. Wel wordt rekening gehouden met de thema 'Water en Bodem Sturend' zoals hierboven is beschreven. Met het waterschap is de thema 'Water en Bodem Sturend' besproken. In de omgevingsvisie wordt hier ook verder op ingaan. Bij uitwerking van opgaven wordt het waterschap ook betrokken net als bij het project Reevedelta heeft plaatsgevonden. In paragraaf 4.3 is de hoofddambitie Op weg naar een waterrijke, groene aarde en omgeving wordt ingegaan op de onzekerheden die door de indiener wordt benoemd. Er wordt ruimte gereserveerd voor toekomstige ophoging dijken als gevolg van hogere waterstanden IJssel. Wij blijven werken aan de waterveiligheidsopgave. Urgente klimaatopgaven, zoals waterberging en hittestress worden gekoppeld aan de grote ruimtelijke ontwikkelingen.

5.	Pachtersbond Kampereiland/LTO West Overijssel	De indiener merkt op aan dat in het NRD de landbouw maar zeer beperkt in beeld is. En stelt dat de landbouw de grootste deel van de oppervlakte van de gemeente Kampen beheert. De agrarische sector kan een belangrijke rol spelen bij opgaves als duurzame voedsel- en energieproductie, circulaire economie, klimaatadaptatie, natuur- en waterbeheer.	Wij onderschrijven het grote belang van de landbouw op grote delen van het grondgebied van de gemeente. Het OER heeft niet als doel de effecten op de landbouwsector in kaart te brengen, maar juist de effecten op verschillende milieu- leefomgevingsthema's. Om recht te doen aan het specifieke belang van de landbouw is onder het thema economie, de landbouwsector als apart aspect benoemd.
		De indiener stelt voor om naast de OER ook een landbouweffect rapportage op te stellen aangezien veel bedrijven binnen gemeente Kampen afhankelijk zijn van de landbouw en de interactie van de landbouw met andere doelen dermate groot is. Gedacht kan worden aan; • Het rendabel zijn van de agrarische bedrijven • Doorontwikkelingsmogelijkheden van vitale agrarische bedrijven • Landbouw inclusieve natuur • Klimaat • Leefbaarheid buitengebieden Aangeboden wordt om dit standpunt verder toe te lichten en mee te denken met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie.	Het OER heeft niet als doel de effecten op de landbouwsector in kaart te brengen, maar juist de effecten op verschillende milieu- leefomgevingsthema's. Om recht te doen aan het specifieke belang van de landbouw is onder het thema economie, de landbouwsector als apart aspect benoemd. Er wordt geen aparte landbouweffect rapportage opgesteld. In de omgevingsvisie wordt de toekomst van de landbouw in hoofdlijnen beschreven. In een apart landbouwvisie voor Kampen wordt dit nader uitgewerkt. Het is fijn dat de indiener zowel bij de omgevingsvisie als bij de Landbouwvisie actief betrokken is.
6.	Gemeente Noordoostpolder	De indiener vraagt of de N50 als dusdanig meegenomen kan worden in de NRD en Omgevingsvisie 2.0. De verbreding van de N50 wordt als een belangrijk speerpunt gezien.	De verbreding van de N50 is een variabele geweest in het onderzoek (waaronder het OER) om te komen tot een omgevingsvisie.

		De indiener vraagt zich af of de doelstelling van realiseren van 400 woningen per jaar voortkomt vanwege eigen autonome vraag.	Dit is nader toegelicht in de omgevingsvisie en het OER, thema wonen en woonomgeving. De jaarlijkse doelstelling is gekoppeld aan demografische ontwikkelingen.
		De indiener wil graag afstemming over de woonopgave en huisvesting arbeidsmigranten.	Op ambtelijk niveau heeft er op dit thema een gesprek plaats gevonden.

Kampen, 4 september 2024

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Kampen
Postbus 5009
8260 GA Kampen

Betreft:

Zienswijze Wijkvereniging Binnenstad op NRD voor Omgevingseffectrapport
Omgevingsvisie 2.0

Geacht college,

Hierbij ontvangt u van wijkvereniging Binnenstad Kampen een zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het Omgevingseffectrapport voor de Omgevingsvisie Kampen 2.0.

Allereerst willen wij u complimenteren met het besluit een integraal Omgevingseffectrapport op te stellen, omdat hiermee niet alleen de effecten op het milieu maar ook die op de leefomgeving van de inwoners en ondernemers in Kampen in de Omgevingsvisie laat meewegen. Onze zienswijze betreft enkele aandachtspunten, waarmee u ons inziens de rapportage en daarmee de Omgevingsvisie kunt verbeteren.

We plaatsen onze opmerking in volgorde van indeling van de de NRD:

- In paragraaf 2.2, pagina 14 doelen voor de Kamper binnenstad. Bij die doelen wordt een aangenaam woonklimaat niet genoemd. Dat is wat ons betreft ten onrechte, aangezien de Binnenstad de wijk is met meer dan 5.000 bewoners, en daarmee de dichtstbevolkte wijk van Kampen is. Wij zien daarom "Een aangenaam woonklimaat" graag toegevoegd aan de reeds genoemde doelen.
- In paragraaf 2.3, pagina 15, onder het kopje Samenleving ontbreekt wat ons betreft het aspect van evenwichtige spreiding van woonmilieus. In de binnenstad is er sprake van een sterke toename van eenpersoonshuishoudens, wat leidt tot een eenzijdig woonmilieu. Dat trast de woonkwaliteit van de binnenstad als geheel aan. Wij vragen u om het aspect evenwichtige spreiding woondoelgroepen en woonmilieus toe te voegen aan de opgaven. Dit aspect vragen we dan tevens op te nemen in het beoordelingskader in paragraaf 4.2, pagina 21, tabel 4.3 onder de beoordelingsthema's "Wonen en woonomgeving" en/of "Samenleving". Tevens vragen wij u "evenwichtige spreiding van woningtypes en woondoelgroepen over de wijken in de gemeente" toe te voegen aan de doelen en ambities die worden opgesoms in paragraaf 4.2.1, pagina 22.
- In lijn met onze vorige opmerking zien wij graag dat in tabel 4.13 op pagina 30 bij de opgave "Werken aan een toekomstbestendige binnenstad" wordt toegevoegd "...en waar bewoners goed kunnen wonen en bijdrage aan de vitaliteit van de binnenstad."

We besluiten met een vraag. Wij juichen het toe dat u in de paragraaf over participatie (5.3, pagina 33) aangeeft inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te willen betrekken. Kunt u ons inzicht geven in de momenten waarop wij als wijkvereniging worden uitgenodigd om onze inbreng te geven? Dat geeft ons de gelegenheid om ons goed en tijdig voor te bereiden.

Wij danken u voor de gelegenheid om een zienswijze te geven op het
Omgevingseffectrapport en dragen daar graag ons steentje aan bij. We wensen u succes bij
de uitvoering!

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van wijkvereniging Binnenstad,

A black rectangular box used to redact the signature of the secretary.

(Secretaris)

p.a. woonzorgcentrum Margaretha
Burgwal 45
8261 EP Kampen

Mailadres: secretaris@binnestadkampen.nl

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van burgemeester en wethouders van Kampen
Postbus 5009
8260 GA Kampen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

[Redacted]
T [Redacted]
F [Redacted]

Datum 20-08-2024
Betreft reactie op Notitie Reikwijdte Detailniveau Omgevingsvisie Kampen

Onze referentie
1586314

Geacht college,

Op 23 mei jl. heb ik uw bericht over de omgevingsvisie 2.0 ontvangen. U nodigt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) uit om mee te denken in werkateliers en vraagt ons om een reactie op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ten behoeve van de Omgevingseffectrapportage (OER). Hartelijk dank dat u ons vroegtijdig en op deze wijze betreft bij het proces. Met deze brief reageer ik namens de RCE op de concept NRD.

Algemene indruk: logische stappen

De notitie schetst een heldere procesaanpak met logische stappen. Goed om te zien dat het Verhaal van Kampen als vertrekpunt in de te doorlopen stappen wordt genomen. En mooi dat het verder bouwen aan het verhaal van de plek, als onderdeel van Het Kampense perspectief, onderdeel uitmaakt van de uitgangspunten.

Benoem erfgoed ook als inspiratie en vliegwiel

De notitie definieert erfgoed ('cultuurhistorie') als een van de nieuwe opgaven voor de omgevingsvisie 2.0, in de context van nieuwe woningbouw en duurzame opwerk die risico's voor het behoud van erfgoed met zich meebrengen (p.15). Het is goed om te benoemen dat erfgoed ook inspiratie kan bieden en bij kan dragen aan nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld als identiteitsdrager van een nieuw woongebied. Naast het Verhaal van Kampen wijs ik in deze context ook op de gebiedsbiografie van de Regio Zwolle.

Sluit voor het definiëren van beoordelingsthema, aspecten en indicatoren aan bij de definitie van erfgoed in Omgevingswet

In hoofdstuk vier is erfgoed gedefinieerd als onderdeel van het beoordelingsthema landschap en cultuurhistorie, uiteenvallend in de aspecten landschap, cultuurhistorie en archeologie. Ik adviseer om aan te sluiten bij de wijze waarop cultureel erfgoed in de Omgevingswet is gedefinieerd: op basis van de aspecten archeologie, cultuurlandschap, beschermde gezichten en gebouwde monumenten. De binnenstad van Kampen is aangewezen als Rijksbeschermd stadsgezicht. Het gebiedskarakter staat centraal in het instrument beschermd gezicht. Hiermee kan

er ten aanzien van erfgoed ook een beoordeling op gebiedsniveau plaatsvinden in plaats van enkel op gebouwniveau.

Het is daarom van belang om beschermd gezicht als aspect op te nemen (in tabel 4.3 en tabel 4.10). Als indicator geldt dan het (historisch) karakter, dat tot uiting komt in onder meer het IJselfront (aanzicht op de binnenstad) en het stadssilhouet (de 'skyline'). Een toelichting op de aanwijzing is te vinden op de kennisbank van de RCE: Kampen | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Neem bij beoordeling van het doelbereik ten aanzien van de binnenstad ook het beschermd gezicht op

Ik adviseer om als uitgangspunt voor de beoordeling van het doelbereik, bij het doel 'werken aan een toekomstbestendige binnenstad' (p.30) een onderliggend doel te formuleren gerelateerd aan het beschermd stadsgezicht. Bijvoorbeeld: 'ontwikkeling van de binnenstad met behoud van het historisch karakter.'

Op deze wijze is er ook een doel op gebiedsniveau gerelateerd aan erfgoed in plaats van enkel het gebouwniveau, zoals in de concept NRD geformuleerd ('in stand houden erfgoed door herbestemming').

Ik wens u veel succes met de definitieve NRD en het opstellen van de OER.
Uiteraard ben ik bereid om indien gewenst een toelichting te geven op deze brief.

Met vriendelijke groet,

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Adviseur Erfgoed en Ruimte

VEILIGHEIDSREGIO IJsselland

Samen werken aan veiligheid

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Gemeente Kampen
college van burgemeester en wethouders

directiesecretariaat@kampen.nl

cc bestuurssecretariaat@kampen.nl
omgevingsvisie2.0@kampen.nl

Datum: 12 augustus 2024, Zwolle
Kenmerk: V24.000910 DI
Doorkiesnummer: [REDACTED]
Onderwerp: reactie Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het
Omgevingseffectrapport

Geacht college,

Op 10 juli 2024 heeft u mij om een reactie gevraagd over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het Omgevingseffectrapport. Hieronder vindt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op:

- de Beleidsagenda Veiligheidsregio IJsselland 2023 – 2026;
- artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvvr).

Ik adviseer u om:

- het onderwerp veiligheid in de rest van het proces nadrukkelijker naar voren te laten komen. In de NRD wordt veiligheid erg beperkt benoemd. In de tekst over bodem- en klimaat(adaptatie) en duurzame energie en circulariteit komt veiligheid niet aan bod terwijl er bij deze onderwerpen wel degelijk veiligheidskwesties spelen;
- de veiligheidsregio te benoemen als ketenpartner. In het document wordt onder andere de GGD wel als ketenpartner benoemd, Veiligheidsregio IJsselland wordt niet zo benoemd maar is wettelijk gezien wel een adviseur;
- concreet te benoemen wat de gemeente verstaat onder een veilige leefomgeving. In 4.2.4. wordt aangegeven dat het doel/de ambitie is dat er gewoon en geleefd wordt in een gezonde en veilige omgeving. Wat dit verder inhoudt wordt niet verduidelijkt. Ik adviseer u om hier in het vervolgtraject een concretere invulling aan te geven;
- de veiligheidsregio in het vervolgtraject te (blijven) betrekken.

Verder lijkt het er op dat afbeelding 2.2 niet klopt. De plaatsnamen lijken ten opzichte van de topografische kaart verschoven te zijn.

Kaders en afstemming van dit advies

Bij het beoordelen van de NRD heb ik alleen gekeken naar de onderwerpen die relevant zijn voor de (externe) veiligheid. Dit advies heb ik afgestemd met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Politie Oost Nederland, district IJsselland.

Een afschrift van deze brief stuur ik naar de [REDACTED], projectleider
Omgevingsvisie 2.0.

Bel of mail gerust als u vragen heeft

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met mij, [REDACTED]. Dit kan telefonisch: [REDACTED] of per mail: risicobeheersing@vrijsselland.nl. Ook uw volgende adviesaanvragen kunt u sturen naar risicobeheersing@vrijsselland.nl.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur,

[REDACTED], directeur veiligheidsregio/commandant brandweer

Voor deze,

[REDACTED], teamleider Risicobeheersing

Mail Datum: 22 augustus 2024

Collega en ik hebben de NRD voor de Omgevingsvisie 2.0 van de gemeente Kampen bekeken.

[https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/Bijlagen/TerInzageLegging/2024/til-2024-21350/1/bijlage/Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het Omgevingseffectrapport.pdf](https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/Bijlagen/TerInzageLegging/2024/til-2024-21350/1/bijlage/Notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_voor_het_Omgevingseffectrapport.pdf)

Onderstaand onze opmerkingen op de tekst van de NRD en aanbevelingen voor het NRD.

Opmerkingen:

- Algemeen: Voor een gemeente waar met Reevedelta 'Water en Bodem Sturend' in de praktijk wordt toegepast waar WDOdelta ook bij betrokken is, mist dit voor een belangrijk deel in de NRD. Dat terwijl je juist zou verwachten dat de ervaringen vanuit Reevedelta bijdragen aan het concretiseren van de Omgevingsvisie/NRD voor de gehele gemeente op dat vlak.
- Algemeen: Het landelijk gebied komt ons in ziens niet echt aan bod.
- Pag. 10: Hier zou je onder Duurzaamheid en Klimaat (zeker in deze tijd) iets verwachten over Water en bodem in de gemeente, over hoe het systeem in elkaar steekt, hoe dit tot stand is gekomen (is immers een belangrijk onderdeel van de gebiedsbeschrijving van de gemeente). Mist nu eigenlijk compleet, er wordt alleen een en ander opgesomd over waterberging, N2000, e.d., niet over ligging in de delta en wat dit betekent, terwijl dit de basis is waarop Kampen rust.
- Pag. 13: Nieuwe ontwikkelingen moeten per definitie klimaatadaptief zijn. Wordt hier 'klimaatbestendig' bedoeld? Wat houdt 'klimaatadaptief' in? Nieuwe ontwikkelingen moeten per definitie gebaseerd zijn op wat water en bodemsysteem toelaten, zonder deze technisch (veel) naar je hand te zetten. Zeker omdat het over de periode tot 2050 gaat.
- Pag. 15/par. 2.3: nieuw opgave is 'Bodem en Klimaat(adaptatie)'; niets over waterveiligheid en waterkwaliteit; 'water en bodem moet sturend zijn'; hoe dan? >>> wellicht verwijzen naar de tweede bullet op pagina 5, over voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen i.r.t. WBS. Het staat hier inderdaad nu als bijzin, terwijl er een wereld achter schuil gaat die veel voor Kampen betekent.
- Pag. 18/par. 3.4: Dit zijn keuze-scenario's (opties); wat zijn de 4 scenario's waar de gemeente niet om heen kan? (Ontwikkelingen waar je hoe dan ook mee te maken krijgt).
- Pag. 20/par. 4.1: Bij beoordelingsmethode ook het waterschap noemen.
- Pag. 21/Par. 4.2/tabel 4.3: Bodem en klimaat(adaptatie)/bodem & ondergrond waterveiligheid/waterkwaliteit en duurzame watervoorziening/ wateroverlast en droogte zijn geen keuzes maar voorwaarden (welke risico wil ik nemen?).
- Pag. 27-28/Par. 4.2.8: Hoe moet 'water en bodem als sturende factoren bij ruimtelijke keuzes: water en bodem sturend maken bij ruimtelijke keuzes, met aanpassing van functies

aan de natuurlijke omstandigheden' gezien worden t.a.v. de overige Beoordelingsthema's/-aspecten in Par. 4.2?

- Bij 'aanpassen aan bodemdaling' wordt bijvoorbeeld niet ingegaan op het idee zoals dit bij Reevedelta is bedacht. Het verhogen van de (grond)waterpeilen, om bodemdaling juist te vertragen, veenoxidatie te voorkomen, en toch een woonwijk te kunnen bouwen. Het staat hier nu zo omschreven dat bodemdaling een feit is en dat er niets tegen gedaan kan worden. Terwijl dit wel kan. Dit staat eigenlijk haaks op het punt 'water en bodem als sturende factor bij ruimtelijke keuzes'.

Aanbevelingen:

- Zet 'Water en Bodem Sturend' (WBS) boven alle andere aspecten: WBS: is geen puzzelstukjes maar de ondergrond waarop de puzzel gelegd gaat worden. Zie ook het Position Paper WBS van het waterschap; m.n. punt 6.
- Hoe WBS? Wij willen daarbij helpen dit in te vullen.
- Ruimte voor waterveiligheid: dijken (HWBP) en lager buitenwater (Keteldelta)
- Ruimte bieden aan Bouwstenen Veenweidestrategie 2.0/Adaptatiepaden
- Majeure onzekerheden voor gemeente Kampen zijn ons in ziens 1) het peil op het IJsselmeer in 2050, 2) de afvoerverdeling over de rivieren/hogste en laagste afvoer op de IJssel, 3) de mate van ingrepen om bodemdaling in het veenweidegebied te remmen en 4) intensiteit van klimaatverandering (zwaarte buien, duur droogte en duur hoge temperatuur).

Graag willen we mondeling e.a. toelichten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted Signature]

Regiocoördinator Vechtdal en IJsseldelta

Waterschap Drents Overijsselse Delta
Dokter van Deenweg 186, 8025 BM Zwolle
Postbus 60, 8000 AB Zwolle

[Redacted Contact Information]

Geachte heer, mevrouw,

Na aanleiding van de Notitie Reikwijdte en Detail gedeeld door de gemeente Kampen met ons, hebben wij als Pachtersbond Kampereiland en LTO West-Overijssel gemeend gezamenlijk een reactie te willen geven vanuit het agrarische en buitengebied perspectief.

De gemeente Kampen biedt een mooie plek voor toerisme, recreatie en een mooi landbouwgebied met daaronder Kamperveen, Kampereiland en Mastenbroek. Bij het lezen van de NRD viel het ons op dat de landbouw maar zeer beperkt in beeld is. Dit vinden wij vreemd omdat de landbouw het grootste deel van de oppervlakte van de gemeente Kampen beheert, bovendien kan de agrarische sector een belangrijke rol spelen bij de opgaves die er liggen. Denk hierbij aan duurzame voedsel- en energieproductie, circulaire economie, klimaatadaptatie, natuur- en waterbeheer.

Landbouw Effect Rapportage

Binnen de gemeente Kampen zijn er veel bedrijven afhankelijk van de landbouw en de interactie van de landbouw met andere doelen is dermate groot waardoor wij voor willen stellen om naast de OER ook een landbouweffect rapportage op te stellen.

Hierbij denken wij aan:

- Het rendabel zijn van de agrarisch bedrijven
 - o Agrarische bedrijven in Kampen kunnen zich meten met de rest van Nederland qua opbrengsten uit veehouderij, tuinbouw of akkerbouw.
- Doorontwikkelingsmogelijkheden van vitale agrarische bedrijven
 - o Areaal landbouwgrond
 - De algehele tendens is dat de komende jaren de landbouwsector moet extensiveren. Dit maakt de vraag om grond rondom Kampen groter aangezien er ook ruimte voor wonen, industrie en natuur nodig is.
 - o Bijdrage doelstelling duurzame energie 2050
 - Erfmolens
 - Groen gas
 - Zonne-energie op dak
- Landbouw inclusieve natuur
 - o Weidevogelstand
 - o CN-Compostering -CO2 binding
 - Het verhogen van de organische stof in de gronden rondom Kampen draagt bij aan het waterbergend vermogen van de gronden in het geval van heftige regenval. Tijdens droge periodes blijft water

beter beschikbaar voor de gewassen zonder dat dit aan het oppervlakte onttrokken hoeft te worden.

- Klimaat
 - o Klimaatveilig bouwen
 - o Overstromingsgebieden/risico's
 - o Veenoxidatie/bodemdaling
 - Blijvend grasland – eiwitwinning
 - Grasland en dan met name in de veengebieden is zeer geschikt om laagwaardig eiwit om te zetten in hoogwaardig dierlijk eiwit.
 - Bodemdaling remming en agrarisch opbrengend vermogen
 - Om bodemdaling tegen te gaan op de veengronden is vernatting nodig echter heeft dit effect op de bewerkbaarheid van de gronden. De juiste balans hierin vinden is cruciaal voor het behoud van de veengronden en haar agrarisch opbrengend vermogen.
- Leefbaarheid buitengebieden
 - o Leeftijdsopbouw
 - o Vitaliteit scholen
 - o Plattelandswoning

Door bovenstaande punten gezamenlijk op te pakken in een Landbouweffect rapportage verwachten wij dat voor de buitengebieden een goed beeld kan ontstaan of de omgevingsvisie 2.0 bijdraagt aan de landbouwsector van de gemeente Kampen.

Als Pachtersbond Kampereiland en LTO West-Overijssel lichten we graag dit standpunt verder toe mochten er vragen zijn. In het verdere participatietraject bieden we als organisaties mee te denken met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie en hopen we zo gezamenlijk tot een Omgevingsvisie en OER te komen waar de gemeente Kampen en haar buitengebieden nog lang plezier van kan hebben.

Met vriendelijke groet,

Namens de Pachtersbond Kampereiland, [redacted]

En namens LTO West-Overijssel, [redacted]

Gemeentehuis Kampen
Postbus 5009
8260 GA KAMPEN

Uw bericht van	Uw kenmerk	Zaaknummer	Datum
10 juli 2024	-	20240715135200	10 september 2024
Onderwerp	Bijlagen	Inlichtingen	
Reactie NRD Omgevingsvisie 2.0	geen		

Beste college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Kampen,

Bedankt voor het toesturen van het concept Notitie Reikwijdte & Detailniveau voor het Omgevingsrapport voor omgevingsvisie gemeente Kampen. Als buurgemeente vinden wij het belangrijk om met u mee te lezen op uw concept NRD. Zo kunnen ontwikkelingen binnen de gemeente Noordoostpolder effect hebben op de gemeente Kampen, en ontwikkelingen binnen de gemeente Kampen effect hebben op Noordoostpolder. Daarom blijven we graag gezamenlijk in overleg op diverse beleidsthema's en ontwikkelingen binnen onze gemeenten in algemene zin.

Middels deze brief reageren wij graag op uw concept.

Het detailniveau

Zoals u aangeeft in uw concept NRD is de afbakening van het onderzoek (NRD) belangrijk voor het opstellen van het OER. Op dit detailniveau hebben wij een aantal opmerkingen die wij u willen meegeven.

- *Werken aan bereikbaarheid en (duurzame) mobiliteit*
U geeft als doel aan dat Kampen goede verbindingen van en naar de gemeente heeft. Waarbij u onder andere focus legt op optimale bereikbaarheid en het verbeteren van verkeersveiligheid. Wij zien de N50 als een belangrijke rijksweg die ook voor de gemeente Kampen een belangrijke meerwaarde heeft. Wij hebben de verbreding van de N50 als belangrijk speerpunt opgenomen in onze eigen Omgevingsvisie. Wij willen u vragen de N50 als dusdanig mee te nemen in uw NRD en in uw Omgevingsvisie 2.0.
- *Wonen en Woonomgeving*
U noemt dat u een doelstelling heeft om 400 woningen per jaar te bouwen. Zijn dit woningen die u alleen realiseert voor uw eigen autonome vraag? Ook binnen gemeente Noordoostpolder zijn we druk om de autonome vraag goed op te vangen, net als de additionele vraag. Het lijkt ons wenselijk om als buurgemeenten de ambities op wonen met elkaar beet te pakken, te bespreken en te verkennen of we elkaar kunnen versterken.

- *Economie*

U geeft aan dat u arbeidsmigranten dient aan te trekken en te behouden. Binnen Noordoostpolder wordt een grote groep arbeidsmigranten gehuisvest die mogelijk binnen gemeente Kampen werkzaam zijn. Wij hebben onlangs nieuw beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten vastgesteld. Nieuwe huisvesting binnen onze gemeente is alleen mogelijk voor arbeidsmigranten die binnen de gemeente werkzaam zijn. Ook hier stellen we voor over dit onderwerp afstemming te zoeken als het gaat om huisvesting en de gezamenlijke opgaven die hier mogelijk liggen.

We maken graag van de mogelijkheid gebruik om verder te praten over bovenstaande punten daar waar we elkaar als buurgemeenten kunnen versterken.

Als u vragen heeft over onze inbreng kunt u contact opnemen met [REDACTED], teamleider beleidsontwikkeling, tel: 06-18105888.

Graag vernemen wij uw reactie op bovengenoemde punten.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,